

högt taget ej uppgår till mer än omkring 15 à 20,000 kronor, skulle nettovinsten för Riksbanken blifva 100,000 à 105,000 kronor. Af hvad jag sålunda anför, vågar jag föreslå, det Riksdagen, med afslag å Utskottets hemställan ville besluta:

1:o) att åt Banko-Utskottet uppdraga att för fullmäktige gifva tillkänna, det Riksbanken från och med 1880 års ingång skall utgifva sedlar å en krona, till belopp af två millioner, hvilken sedelstock vid omkring samma siffra framgent bibehålles, samt

2:o) att, i sammanhang härmed, åt Banko-Utskottet uppdraga att föreslå nödiga ändringar i bankoreglementet.“

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Mars 1879, kl. 2 e. m.

Memorial, i fråga om användningen af bankovinsten för år 1878.

Såsom redan för Riksdagen omförmäls, uppgår den under år 1878 å Riksbankens rörelse upplupna vinst till 2,622,833 kronor 25 öre.

Enligt 1 § af den för Banko-Utskottet gällande instruktion tillkommer det Banko-Utskottet att om användningen af samma vinst till Riksdagen afgifva förslag.

Vid fullgörandet af denna skyldighet har Utskottet tagit i betraktande de förslag, som innefattas dels i Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflättna nådiga proposition om statsverkets tillstånd och behof, dels i två inom Riksdagen väckta motioner, dels ock i Fullmäktiges, på anmodan, till Utskottet afgifna yttranden i frågan.

Kongl. Maj:t har, med beräkning att den i bankens rörelse under år 1878 använda, det allmänna tillhöriga kapitaltillgång utgjort 37,860,560 kronor 13 öre, föreslagit, att utaf bankens vinst för samma år afkomsten af nyssnämnda belopp efter fem procent, utgörande i jemnt tal 1,876,000 kronor, må för Statsverkets behof användas, att efter ingången af år 1880 till Statskontoret utbetalas vid den tidpunkt, Riksdagen bestämmer.

Herr *Ola Månsson* har i motion N:o 39 i Andra Kammaren hemställt "att af Riksbankens under år 1878 upplupna vinst 1,300,000 kronor öfverlemnas till statsverket samt återstoden 1,322,833 kronor 25 öre åt Riksbanken bibehålles, att, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa".

Herr *A. F. Petersson* från Kronobergs län, med hvilken Herr J. A. Sjö och Herr Carl Magni sig förenat, har, i motion N:o 111 i Andra Kammaren, föreslagit Riksdagen besluta, att den del af Riksbankens för år 1878 upplupna vinst, som komme att åt Riksbanken bibehållas, må användas till förstärkande af den för afbetalningslån afsedda fond.

Fullmäktige hafva uti den 20 nästlidne Februari afgifvet yttrande förklarar sig sakna anledning tillstyrka, att under nuvarande förhållanden någon afvikelse må ega rum från den grund för fördelningen af bankovinsten, som vid flere föregående riksdagar blifvit följd, och derföre hemställt, att af 1878 års bankovinst hälften må i jemnt tal beräknad tillfalla statsverket och återstoden i Riksbanken bibehållas; hvarjemte, med förklarande att, äfven om de vid innevarande riksdag till ökande af Riksbankens för afbetalningslån afsedda fond väckta motioner skulle blifva af Riksdagen bifallna, det belopp, som för sådant ändamål må varda anvisadt, syntes böra tagas af de i och för Riksbankens lånerörelse i dess helhet tillgängliga medel, fullmäktige föreslagit, att den andel af nu ifrågavarande bankovinst, som komme att i Riksbanken kvarstå, måtte, på sätt tillförene under de senare åren blifvit af Riksdagen bestämndt, af fullmäktige, när så lämpligen ske kan, användas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof skulle användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

Med anledning deraf att, sedan fullmäktige afgifvit nyssberörda utlåtande, Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåtit nådig proposition om indragning af enskilda bankernas sedlar å 5 och 10 kronor, ansåg Utskottet sig böra lemna fullmäktige tillfälle att yttra sig om och i hvad mån några förändrade förhållanden i följd af detta förslag kunde hafva uppstått af beskaffenhet att inverka på fullmäktiges ofvan omförmälda åsigt om fördelning och användande af bankovinsten; och hafva fullmäktige i anledning häraf under den 10 innevarande månad anført, att, ehuru fullmäktige då icke voro i tillfälle att yttra sig om de åtgärder till Riksbankens förstärkande, hvilka i följd af sagda Kongl. proposition kunde blifva erforderliga,

ansågo fullmäktige sig likväl icke hafva skäl att med anledning af densamma frångå sitt förut afgifna yttrande om fördelningen af 1878 års bankovinst. Bibehållandet för Riksbanken af hela denna vinst eller större del deraf än fullmäktige redan föreslagit syntes hvarken med afseende på beloppet eller beskaffenheten af de tillgångar, som under nuvarande förhållanden genom bankovinstens användande för Riksbankens räkning kunde beredas, på Riksbankens ställning hafva det inflytande, att en sådan åtgärd borde, med afseende på de förändringar i Riksbankens rörelse, som af bifall till den Kongl. propositionen kunde blifva en följd, förordas, och det så mycket mindre som statsverkets närvarande ställning syntes göra det synnerligen angeläget, att hälften af vinsten finge för dess behof användas.

Vid härefter företagen behandling af denna fråga har Banko-Utskottet funnit sig böra instämma uti hvad fullmäktige, på sätt här ofvan förmäles, anfört så väl i afseende å fördelning af 1878 års bankovinst mellan statsverket och Riksbanken som ock beträffande användning af den till bibehållande åt Riksbanken föreslagna vinstandel.

I öfverensstämmelse härmed och under tillkännagifvande att Utskottet, vid behandling af de inom Riksdagens Andra Kammare väckta och till Utskottet hänvisade motioner om ökande af Riksbankens för afbetalningslån afsedda fond, kommer att taga under vidare ompröfning Herr A. F. Peterssens ofvan omförmälda motion, för så vidt med densamma åsyftas tillökning af nämnda fond, får Utskottet hemställa,

1:o

att af Riksbankens under år 1878 upplupna vinst 1,300,000 kronor öfverlemnas till statsverket samt återstoden 1,322,833 kronor 25 öre åt Riksbanken bibehålles att, då fullmäktige finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

Angående tiden för utbetalande till statsverket af dess nyssberörda vinstandel torde densamma, i likhet med hvad under de senare åren egt rum, böra qvartalsvis utbetalas, endast att Utskottet ansett sig böra föreslå att utbetalningen under år 1880 af nu ifrågavarande vinstandel må ske under första i stället för, såsom hittills varit bestämdt, under sista månaderna af hvarje qvartal, en förändring som kan vara till fromma för statsverket utan att å andra sidan vålla Riksbanken någon olägenhet; hemställande Utskottet alltså.

2:o

att den statsverket anvisade del af bankovinsten för år 1878 skall af fullmäktige i Riksbanken tillhandahållas Statskontoret och utgå med en fjerdedel under loppet af hvarje af månaderna Januari, April, Juli och Oktober år 1880.

De i förevarande ämne väckta, här ofvan omförmälda motioner torde härmed få anses besvarade.

Stockholm den 17 Mars 1879.

På Utskottets vägnar:

J. J. Ekman.

Herr Friherre *Åkerhielm* har velat hafva här antecknadt, det han i följd af annat Riksdagens uppdrag varit förhindrad deltaga i slutbehandlingen inom Utskottet af förevarande ärende.
